

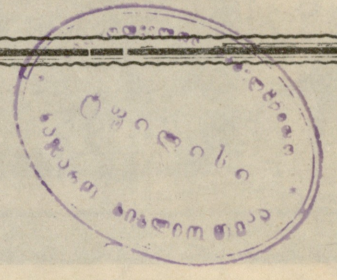
საქართველო ფურცელი

სურათებიანი ჟამათი

გაერთიან. № 443

ლაგატიკის № 79

კვირა, 29 ნოემბერი 1915 წ.

შ. მ. თ. ა.

ა. კ. ა. კ. ი.

ვ. ა. შ. ა. - ფ. შ. ა. ვ. ე. ლ. ა.

საბა-სულხან-ორაბელიანი.

ღუშუკო ფალავანდიშვილის მიერ ხეზე ამოჭრილი სურათები.

თვალნი ელაგანი

მე მიყვარს თვალნი ოდნავ ელაგანი
შხის ღიმილივით ცრემლ-ჩარეული,
ხან მშვიდი—როგორც ჭკვიანი სევდა,
ხან აღერსივით აჩქარეული.

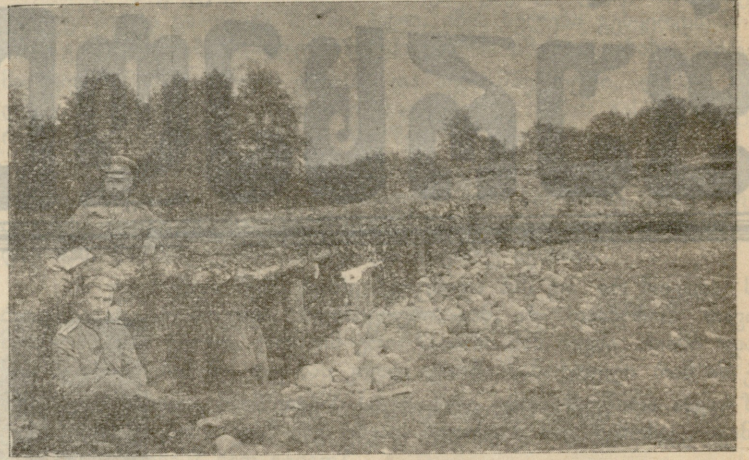
მინახავს თვალნი—კი არ მინახავს
მათ შორის ბევრი კიდევ მიყვარდა—
მინახავს თვალნი თუ ვნების ცეცხლით

როგორ აიწვა და ანარჩარდა;
მინახავს შავნი, ლურჯნი, კროლანი,
სხვა და სხვა ჯურის, სხვა და სხვა ფერის,
ბევრეულისთვის ქებაც მიძღვნია
ჩემებურათა, როგორც შემფერის,
მაგრამ... ო, თვალნი, თვალნი ელაგნი,
გიხილეთ თქვენ და... გიხილეთ თქვენ და
გულში აშენდა ტრფობა უკვდავი,
ტრფობა უკვდავი გულში აშენდა.

მოკვდები. დიახ. და მხოლოდ მაშინ
ჩემი დანახვა ბევრს მოუნდება,

რუსეთის ასპარეზზე

(საკუთარ კორესპონდენტისაგან)

მავთულებიან ხლართს აკეთებენ სანგრების წინ.

სანგარი—საფარი.

მოვლენ, დაპლვრიან ცრემლს უკანასკნელს,
 მრავალი თვალი აუუუუნდება.
 დაიტირებენ უბედო ბედსა,
 დაპგმობენ სასტიკ საწუთროებას,
 დაიტირებენ ჩემს სიჭაბუკეს
 და ჩემს უმანკო უმანკობას;
 მაგრამ გაპყვება დღეს დღე, წელს წელი,
 წარვლიან დრონი, წარვლიან ჟამნი

და სულ სხვა გვარად დამიტირებენ
 თვალნი ელამნი... თვალნი ელამნი...

მე მიყვარს თვალნი ოდნავ ელამნი,
 ბუნებასავით ღვთივ-დიდებული:
 ხან ჩქარი როგორც ჩვენი სიცოცხლე,
 ხან სიკვდილივით დამშვიდებული.

ი. გრიშაშვილი.

ხუმრობა

შხამიან ისრით დამიჭრეს გული, ლამაზ სიტყვებით კი მიკურნავენ,
 მომკლეს და ისევ ჰსურთ აღმადგინონ, თუ აღმადგინეს—ისევ მომკლავენ!—
 ბედი დამცინის დასაჯაბნავად, ადამიანი კი მეხუმრება,
 საქმეს გამიხდის დასატირებელს, დასატირებლად კვლავ მესტუმრება...
 და ხუმრობაა მთელი სიცოცხლე, ჩვენ ლანდები ვართ ამ ხუმრობისა,
 და მისთვის ორი მოედანი გვაქვს—ერთი სიცრუის, ერთი მტრობისა,—
 იქ ვეხუმრებით ლანდები ლანდებს,—ვეთამაშებით ტრფობის ხუნდებით,
 მოვკლავთ და საფლავს ცრემლით გაუთხრით, სახლში კი ღიმით გამოვბრუნდებით!..

ნეტავ ვიცოდე, ჩვენი ხუმრობა—სამარეშიაც თან ჩამოგვყვება,
 თუ აქ დარჩება ჩვენს დასაცინად—ღ ჩვენს ცივ ლოდებს გაეხუმრება?!—

ს. ფაშალიშვილი.

გასთქვა, დსკლუკა!

მოთხრობა მატილდა სერაოსი*)

იმ დროს, დედა რომ დამშვიდებული უკეცავდა პატარა პერან-
 გის კალთის ნაპირს, მარიო ხალიჩაზე იჯდა წითელ და ლურჯ ქა-
 ლაღიდან ჯარის-კაცებსა სჭრიდა, უცებ შემოაღო კარი ახალგაზ-
 და მამამ.

— აბა, ჩქარა, მარიო, ჩქარა, ჩემო ბიჭუნია! დედამ ჩავაცვას
 და სასეირნოდ წამომეყე.

დედამ ოდნავ შეიკრა წარბი, ალაგიდან არ დაძრულა. მარიო
 წამოხტა, შემოეხვია მამას ფეხებზე და ჭიდილი დაუწყო.

— მამა, მამიკო, გენაცვალე! ტიკტიკებდა ის, იცინოდა და
 პატარა გველივით იკლაკნებოდა.

— თეკლე, გვიანდება, ჩააცვი დროზე,—მიუბრუნდა ცოლს
 ქმარი.

— რა, მართლა მიგყავს თუ?—გაკვირებული ჰკითხა თეკლემ.
 — გაიგონე! სულ ორი საათი მაქვს თავისუფალი, ხომ იცი
 ბავშვს ჯერ ჩემთან არ უსეირნია.

ფინჩიოზე რომ წაიყვანო, გაიყინება.

— ფინჩიოზე რა გვინდა. შენთვის ხომ სულ ერთია, ჩემო ბი-
 ჭიკო, ფინჩიო იქმნება თუ სხვა რამ, უთხრა მამამ მარიოს.

— სულ ერთია, მამილო, ოღონდ დედამ აბრეშუმის ტანისა-
 მოსი ჩამაცვას და შენ კი წამიყვანე თანა და!

— ფრათი-დი-კასთელოშიც ეგრილება, შენიშნა თეკლემ.

— არც ფრათი-დი-კასთელოშიც წავალთ ეი! არ გინდა ჩემ-
 თან წამოვიდეს? იქმნება გშურს, ჰა?

— ჰმ, უგდე ყური, გშურსო, იწყინა თეკლემ და მხრები შეი-
 შმუშვნა.

თეკლე ნელა წამოდგა მარიოსთვის ჩაეკმია. მიდი-მოდიოდა
 წინ და უკან, აღებდა კარადებს, უჯრებს, მაგრამ ვერა პოულობდა
 იმას, რასაც ეძებდა. მარიო საწოლზე იჯდა პერანგის ამარა, ფეხებს

*) მატილდა სერაო—იტალიელი მწერალი ქალია.

როგორ აგროვებენ ინგლისში ჯარის-კაცებს

ქუჩაგზი გამოკრულია პლაკატებით ასეთი სურათებით და წარწერებით

ამ სურათს წარწერა აქვს:

შენ საჭირო ხარ ინგლისისათვის ეხლავე.

შეასრულე შენი მოვალეობა — ჩაეწერე ჯარში.

ჭალეს უნივერსიტეტის სტუდენტი ალექსანდრე სვანიძე (დატყვევებული).

იქნედა, უცდიდა წინდებს, ცელქობდა, სიცილ-კისკისით კოტრია-ლობდა, ჰკოცნიდა მამას, არ ეშვებოდა. ისიც იცინოდა, მარიოს ეხუმრებოდა. რამდენიმეჯერ, წინდებს რომ უწევდა კანკებზე, ფეხსაცმელს, ტანისამოსს რომ უკრავდა, დედა რამდენიმეჯერ დაიხარა მარიოს ყურთან, თითქოს უნდოდა რაღაცა ეთქვა ჩუმად, მაგრამ ვერა ჰბედავდა, რადგან მამა ბავშვს ერთს წუთს ათა შორდებოდა, ელოდა, იღიმებოდა. ღილების გრძელი რიგი თეკლემ აპრია, გახსნა, ხელ-მეორედ დაუწყო შეკვრა. მარიო იწვედა, ვეღარ ითმენდა სიხარულითა, კანკალებდა. მამამ ქუდი დაიხურა, მზად იყო, დედას კი ბავშვისთვის ცხვირსახოცი ვერ ეპოვნა.

— კარგი, ქალო, თუ დასჭირდება მე მივცემ ჩემს ცხვირსახოცს.

- რად მინდა ცხვირსახოცი, მამილო!
- სათამაშოს ნურას უყიდი, — წასჩურჩულა ცოლმა.
- არა, არ ვუყიდი, ჯავრი ნუ გაქვს.
- დედა დიდხანს ჩაეკონა მარიოს შუბლში, თითქოს უნდოდა ამით რაღაცა ეთქვა. ქმარს-შვილს გამოჰყვია კიბეზე და თვალს აყოლებდა, ვიდრე ისინი მხიარული ტიკტიკით ძირს ჩადიოდნენ.
- მარიო, მარიო! — დაუძახა დედამ ბიჭიკოს.
- რა, დედა, რა იყო?
- მოიცა, მოიცა, რა გითხრა!
- მანდდან მითხარი, დედიკო, მანდდან!..
- თუ გცივა, წამოსასხამი წაიღე.
- არა მცივა, დედილო, არა. მშვიდლობით.

კარავის შესავალში, სადაც ნიანგებს და ვეფხვებს აჩვენებდნენ, მარიო შეშინდა, გულსყური დაეკარგა. შეშინებული, გაფაციცებული შეჰყურებდა მამას, მაგრამ ადგილიდან არ იძვროდა.

უფროსი ექიმი ყარამან ფაღვა (ტყველად წაყვანილი).

ბიკენტი აბრამია (მოკლული).

პოლპორ. მირონ ჩხეთია (დაჭრილი).

აქვთ! რკინის გზა აქვს, სამი ოთახით. ოთახებში მგზავრები, ორთქლ-
შავალში კი ისეთი შავი, შავი მემანქანა! ისიცა აქვს, აი ცხენობა-
ნას რომა თამაშობენ. გარშემო დარბიან ცხენები. რასაკვირველია
ზედ კაცები სხედან. იპასაც „მაშინა“ აქვს, მომართავენ ხოლმე. მა-
შელო, პატარა რომ იყავი, შენცა გქონდა სათამაშოები?

- ცოტა.
- მერე, გიყობდი?
- ვგიყობდი შენზე ნაკლებ.
- მერე არა გცემდნენ ხოლმე?
- მცემდნენ ხოლმე, გენაცვალე, მცემდნენ ხოლმე.
- გეტყინებოდა ხოლმე?
- ხანდსხან, მარო.
- იცი, მამილო, დედა რომა მცემს ხოლმე, მე არას დროს
არა მტკივა. ვყვირი ხოლმე, ვღრიალებ, მაგრამ მართლა კი არა, ისე.
ვხლა გვიან-გვიან მიჯავრდება ხოლმე.
- გიყვარს დედა, გენაცვალე?
- მიყვარს, მაგრამ შენ უფრო ძლიერ მიყვარხარ.
- სუ, როდი ვარგა მაგრე ლაპარაკი. აბა რად გიყვარვარ მე
უფრო?

— იმიტომ, მამილო, რომ შენ მხოლოდ სადილის დროსა გბე-
დავ. დედას კი მუდამა ვხედავ. აი, თუ სათამაშოებს მიყიდი, ვიტ-
ყვი—ორივენი ერთნაირად მიყვარხართ მეთქი.

— ი, სადაველი, მატყულია!.. მაგრამ ესა სჯობია მითხრა —არ
გინდა ზანჭერთან ნაყინვი გაჭამო?

— კი, მინდა, მინდა, მამა! აი ისეთი წითელი რომ არის.
ნელ-ნელა შესჭამა ნაყინვი, „რომ უფრო გაჭინაურებულიყო
დრო“ და მერმე მოინდომა მარიომ დედისათვის კუპატები ეყიდნა,
„საწყალი, შინ დარჩა და ნაყინვი არ უჭამიაო“. თითონვე უნდოდა
თითი გაეყარა კანაფში და ტობრაკი ისე წაელო.

— მამილო, —მიუბრუნდა მარიომ მამას, —მე რომ დიდი ვიქმნე-
ბი, შემეძლება ყოველ დღე ვჭამო ნაყინვი?

- მუცელი აგტკივა, ბიჭუნია, მუცელი.
- არა, მამა, არ ამტკივა. იცი, მე მინდა „კირასირი“ ვიყო.
- მერე ეგრე პატარა რომ იყვე, ჩემო ლამაზო?
- ბევრი მაჭამე, მამილო, და გავმალდე, გავსქელდე. პა-
ტარა რომ ვიყვე, „კირასირად“ არ მიმიღებენ.

მალაზიის დიდი ფანჯარა საესე იყო სათამაშოებით. მარიომ
თვალეზი დააცეცა. პირი ნახევრად გაელო და გაბრწყინებული თვა-
ლით შესცქეროდა, თან მამას მაგრად უჭერდა ხელს ხელზე, თით-
ქოს ამით უნდოდა გადაეცა იმისათვის თავისი იდუმალი სურვილი.
პატარა სახეზე სიყვილით გადაჰკრა, ალერსიანი თვალი კი ისე მი-
აპყრო მამას, რომ მან თავი ველარ შეიკავა და მალაზიაში შეიყვანა
ბავშვი.

— როგორ მიხარია, როგორ მიხარია, რომ ეს სოფელი მი-
ყიდი, —უბნებოდა მარიომ მამას, როცა ეტლში სხდებოდნენ. სულ
რამდენი სახლია ნეტა?

- თითქმის ოცი იქმნება.
- თუ ოცი იქმნება, მაშინ ოცჯერ პატარა კოცნას გაჩუქებ,
ხოლო თუ კოშკიც იქმნება, მაშინ ერთ დიდ, დიდ კოცნასაც მო-
გიძღვნი! ძალიან მიხარია განა, შინ ვითამაშებ ამით. პარასკევს
დედამ ხის „სერსო“ *) და რეზინის ბურთი მიყიდა. აბა ერთი რად
მინდა „სერსო“ და ბურთი? ავეჯს აფუჭებენ მხოლოდ და სარკეც
შეიძლება გავტეხო.

ფინჩიოზე გამოვადგება ისინი, ჩემო გონიერო.

- არა, არა, ფინჩიოზე კი არა პამფილეს ბალისათვის „მინ-
და. პარასკევს ვიყავით იქ მე და დედა. „კარეტაში“ ჯდომა მომ-
წყინდა, მაგრამ დედამ მითხრა— როცა მივალთ, მაშინ გამოვიდეთო.
- შენ „კარეტაში“ კვლავ არა მჯდარხარ?
- არა, მამილო.
- მერე, ბალში ითამაშე „სერსოთი“ და ბურთით?
- ვითამაშე მაშ, მანამ დედა რიკარდოს ელაპარაკებოდა.
- ვისა? რიკარდოს?
- ჰო, მამა, რიკარდოს.
- მერე ის რიკარდო რას აკეთებდა?
- სეირნობდა, რა უნდა გაეკეთებინა. ჯერ იმათთან ვიყავი,
მაგრამ ყურს არ მათხოვებდნენ და წინ, გავიქეცი ჩემი ბურთიანად,
მანამ ის მეორე ხეივანში არ გადამიგორდა. ბურთს უკან გამოვუ-
ღე და დედა თვალისა და მამისაგან გავამეფარა. გზა რომ დამკარგოდა, მა-
შელო, მგლები შემეჭამდნენ არა?

- ჰო... ვგონებ. მერე... დედა რა იქმნა?
- „კარეტასთან“ წამოვეწიე, მე მიცდიდა.
- რამდენი ხნის შემდეგ წამოვეწიე, მარიომ?
- ესე, ხუთი წუთის შემდეგ.

*) სათამაშო.

- ძალიან მალეა, მალე.
- მალეა და ხუთი საათის შემდეგ, ახლა? დედა გამიჯავრდა
და მე ტირილი დავიწყე. სულ ბურთის ბრალი იყო და ის ბურთი
კიდევ მიგტყიპე. რიკარდო ჩვენთან ერთად ჩაჯდა კარეტაში, ფარ-
დები ჩამოფარეს და ფანჯარაში ველარ ვიცქირებოდი. „რინეთა-
ზე“ ჩამოვხტი, მამილო, მაგრამ ვიდრე ჩამოვიდოდით, რიკარდომ
დედას ყელში აკოცა. რად აკოცა, მამა, ჰა? ჩვენ ჩამოვხტი და ის
კი შიგ დარჩა. კარგი, მაგრამ დედას რადა ჰკოცნის ყელში, ჰა? ის
ხომ მამა არ არის, ის ხომ არ არის მარიომ! უთხარო, მამა, კვლავ
ალარ აკოცოს დედას!
- ვეტყვი, შვილო, ვეტყვი, —მოკლედ მიუგო მამამ.

- დედა კიბეზე იდგა, ყურს უგდებდა ფეხის ხმას, ელოდა.
- რა, მარტო ხარ, მარიომ?
- მარტო, დედილო. მამამ სოფელი მიყიდა, დედიკო, და მე
კი შენ კუპატები.
- თეკლე გაფითრდა. მარიომ დედის წინ იდგა და ბრწყინვა-
ლე თვალთ შეჰყურებდა.
- რა იქმნა მამა, მარიომ?
- მამა წავიდა, რომ რიკარდოს უთხრას—შენ ალარ გაკო-
ცოს.
- ვაი, შვილო, შვილო! შეჰყვირა მან, შემოიკრა ხელი თავში
და გაიშლართა ძირს.

სანგანიძე.

ჩვენი ნაცნობები

(მეგობრული შარკი).

